1997
JANUARY
SAUSIS
Nr. 1

SKAUTU AIDAS

SKAUTU AIDAS

"SKAUTU AIDAS" (USPAS 497-840) is published monthly, except July and August for $10 per year by Lithuanian Scouts Association, Inc. a non profit Illinois corporation, 4613 W, 106th Place, Oak Lawn, IL, 60453-5246

Periodicals postage paid at Oak lawn, IL and additional mailing offices.

POSTMASTER: Send address changes to SKAUTU AIDAS, 4613 W. 106 Pl., Oak Lawn, IL 60453-5246

Office of Publication
SKAUTU AIDAS
4613 W. 106th Place
Oak Lawn, IL, 60453-5246

Managing Editor
Mrs. Albina Ramanauskas
4613 W. 106th Place
Oak Lawn, IL 60453-5246

Oficialus LIETUVIŲ SKAUTŲ S-GOS organas

Įsteigtas 1923.III.15, Šiauliuose, Lietuvoje
Leidžia LSS TARYBOS PIRMIJA

Redaktorius
v.s. Antanas Saulaitis ir Pelėdų skiltis.
2345 West 56 Street
Chicago, IL 60636

Administratorė
v.s. Albina Ramanauskienė
4613 W. 106 Pl.
Oak Lawn, IL 60453

Prenumeratos mokestis $10.00
Oro paštu į užsienį $40.00
Garbės leidėjo $30.00
Garbės prenumerata $20.00

Garbės leidėjo prenumerata

Kazys Adomavičius, Boilston, MA
Algis Glodas, Holden, MA
Dainius Glodas, Worchester, MA
Petras Molis, Shrewsbury, MA

GARBĖS PRENUMERATA

Juozas Menkeliūnas, Caracas, Venezuela
Laima Vaičiūnienė, Chicago, IL
Viktoras Lesniauskas, Chicago, IL
Marija Gverzdienė, St. Catherines, ONT.
Victor Kenter, Danbury, CT
Valerija Virbalas, Chicago, IL

SKAUTŲ AIDĄ PARĖMĖ

Vladas Bacevičius, Cleveland, OH - $50.00
Bronė Variakojienė, Villa Park, CA - $40.00
V. Žmuidzinas, Rochester, NY - $5.00
Pr. Pakalniškis, Santa Monica, CA - $10.00
Jonas Variakojis, Vernon Hils, IL - $40.00
Victor Kenter, Danbury, CT - $10.00
Valerija Virbalas, Chicago, IL - $5.00
Bronė Stravinskienė, Fairfax, VA - $5.00
Lietuvių Fondas,. Lemont, IL - $500.00

Lietuvos nacionalinė M.Mažvydo biblioteka

SĖK SAVO PASĖLĮ KOL JAUNAS

Tyli visų svajonė yra sulaukti linksmesnio rytojaus. Tai yra — visų žmonių, paūgėjusių, subrendusių ir žilagalvių viltis. Tokiai vilčiai įgyvendinti žmogus turi ruoštis nuo jaunų dienų. Mielieji, mielosios, jaunieji, jaunosios, jūs esate mūsų viltis! Ir mes buvome jūsų amžiaus ir mes būdavome pilni drąsos ir ryžtingumo net apsiniaukusiomis dienomis. Kai ką padarydavome, ko šiandien padaryti nė galvote nebegalvojame. Ir mūsų jaunystės metais nebuvo mūsų gyvenimo takai ir keliai visur rožytėmis išdabinti. Mūsų jaunystės metais sukosi negailestingai Antrojo Pasaulinio karo mašinos ratai nuo Atlanto vandenyno, beveik per visą Europos žemyną iki Uralo kalnų ir Japonijos užvaldytose salose, nuo 1939-jų iki 1945-jų metų. Kaip visi Baltijos kraštai, taip ir Lietuva, pergyveno trejetą svetimos okupacijos laikotarpių. Kaip kitose šalyse, taip ir Lietuvos jaunimas buvo ieškomas, graibstomas, išvežtas, įspaustas į kurią nors tarnybą toli nuo tėviškės, o kartais net labai toli nuo artimųjų. Buvo tokių, kurie nebegrįžo. Vis dėlto gyvi išlikusieji gyveno tvirta viltimi susilaukti tautų apsiraminimo, taikos, pastovesnės gyvenimo vietos.

Pagaliau, po ilgų kovos metų, Antrasis Pasaulinis karas pasibaigė. Viską naikinančios karo mašinos ratai sustojo tada, kai jau daug žalos buvo padaryta ir Lietuvai bei jos gyventojams. Nors Baltijos trys respublikos nebuvo paskelbusios karo nei Rytams, nei Vakarams, vis dėlto jų gyventojai turėjo kentėti, kadangi ilgus penkius dešimtmečius Lietuva buvo valdoma svetimųjų.

Per tokį ilgą laikotarpį užaugo nauja karta, kuri nebuvo mačiusi nei tautinės, nei valstybinės laisvės. Tik pamažu pradėjo užgyti karo padarytosios žaizdos, buvo ir tokių, kurios buvo gilios ir skausmingos. Lyg po ilgo miego, lietuvis išdrįso viešoje vietoje kalbėti lietuviškai. Ir jaunimas pajuto, kad priaugančioji karta atgauna tautinę sąmonę.

Šiuo metu mes gręsiančio pavojaus nematome ir mums tuo tarpu nereikia tiesiai žiūrėti mirčiai į akis. Tad veltui neleiskime nė valandėlės ir darykime kas yra gera ir gražu, kas patinka žmogui ir tuo pačiu Aukščiausiam Tėvui danguje. Kas nuo Dievo nusisuka, nuo to nutolsta Jo malonės dovanos ir tolsta vis tolyn ir tolyn. Todėl pasėk, jaunoji, jaunasis, savo pasėlį savo jaunystės dienomis, kad tau pagyvenusiam būtų lengviau prasimušti pro sunkiausias gyvenimo kliūtis. Budėk!

kun. Alfredas Vėlius

LABORA

KOL jaunas, o broli, sėk pasėlio grūdus
Ir dirvos neapleiski! Tuomet, kada jausi,
Kaip kūns ima stingti, dvasia jau susnūdus,
Vėlu juk prie darbo: nesėsi, nepiausi.

Kol dega krūtinėj šventa ugnis toji,
Kur traukia prie darbo ir duoda tiek vieko,
Jog menkas ir silpnas net milžinu stoji,
O dirbk, idant neitų ugnis ta ant nieko!

Kol dar idealais, brol, besigėrėsi,
Siek prie idealo, tik doro ir aukšto,
O skubink! Paskui tu... jų išsižadėsi
Dėl trupinio aukso, gardaus valgio šaukšto.

Gyvenimo knygą skaityk laps į lapą,
Nestodams, kad kartais į tinginius kliuvęs,
Tu nesupelytum ir neitum į kapą
Be likusio ženklo, kad žmogumi buvęs.

O jeigu apilsi sunkiam darbe savo
Ir, nykstant spėkoms jau, nuliūsi, nerimsi,
Tai žvilgtelk į darbą jaunų draugų tavo —
Vienoj akimirkoj iš naujo atgimsi.

Vincas Kudirka

MANO MAMA - SKAUČIŲ VADĖ

Iš Danutės Čiurlionytės-Zubovienės knygos „Patekėjo saulė“
Atsiminimai apie motiną Sofiją Kymantaitę Čiurlionienę
Išleido „Spindulys“ Kaune, 1996 m.

1931 m. apsilankė E. Barščiauskaitė su dviem skautėm ir ėmė prašyti Čiurlionienę būti skaučių vadove. Jos jau buvo atsiskyrusios nuo berniukų. Mama nuo 1932 m. tapo skaučių vade.

Ir tikrai jai buvo gera su skautėmis, ką liudija ir laiškas, rašytas 1932 metais.

Baden Povelo žmona su kitom vyresnėm skautininkėm nutarė pagerbti Baden Povelą. Ir didžiausiu laivu "Calgaric" iš Anglijos vokiečių jūra pasiekė Baltiją, kuria pirmoji aplankyta valstybė buvo Lietuva (1933.VIII.17). Drauge plaukė 600 skaučių vadovių ir skautų vadų.

Mano Mama prieš metus su savo skautėm stovyklavo anglių surengtoj Adelbodeno stovykloje Šveicarijoj, taigi buvo gerai pažįstama su ledi Baden Povel ir keliom skautėm. Susitikimas Palangoj buvo labai mielas. Pasitikti į Klaipėdą nuvažiavo skautų vadas Šarauskas, dr. Aleksa ir skaučių vadė Čiurlionienė. Mes gi su palangiškių būriu laukėm miško gatvelėj prie Tiškevičiaus parko vartų.

Palengva įriedėjus mašinai į Palangos mišką, iš visų pusių pušyne pasipylė skautai, garsiai šaukdami „valio“ ir „budėk“. Toks spontaniškas skautų jausmų prasiveržimas padarė Baden Povelui labai gerą įspūdį. Čia pat susirinko skautai ir Palangos visuomenė su burmistru Jonu Šliūpu priešaky. Prasidėjo sveikinimai. Pirmas pasveikino J. Šliūpas. Miškų gatvelė šalia parko tvoros buvo užtverta juostele, kurią turėjo perkirpti pats Baden Povelas. Ji tapo pavadinta jo vardu.

M.K. Čiurlionis ir S. Kymantaitė 1909 m.

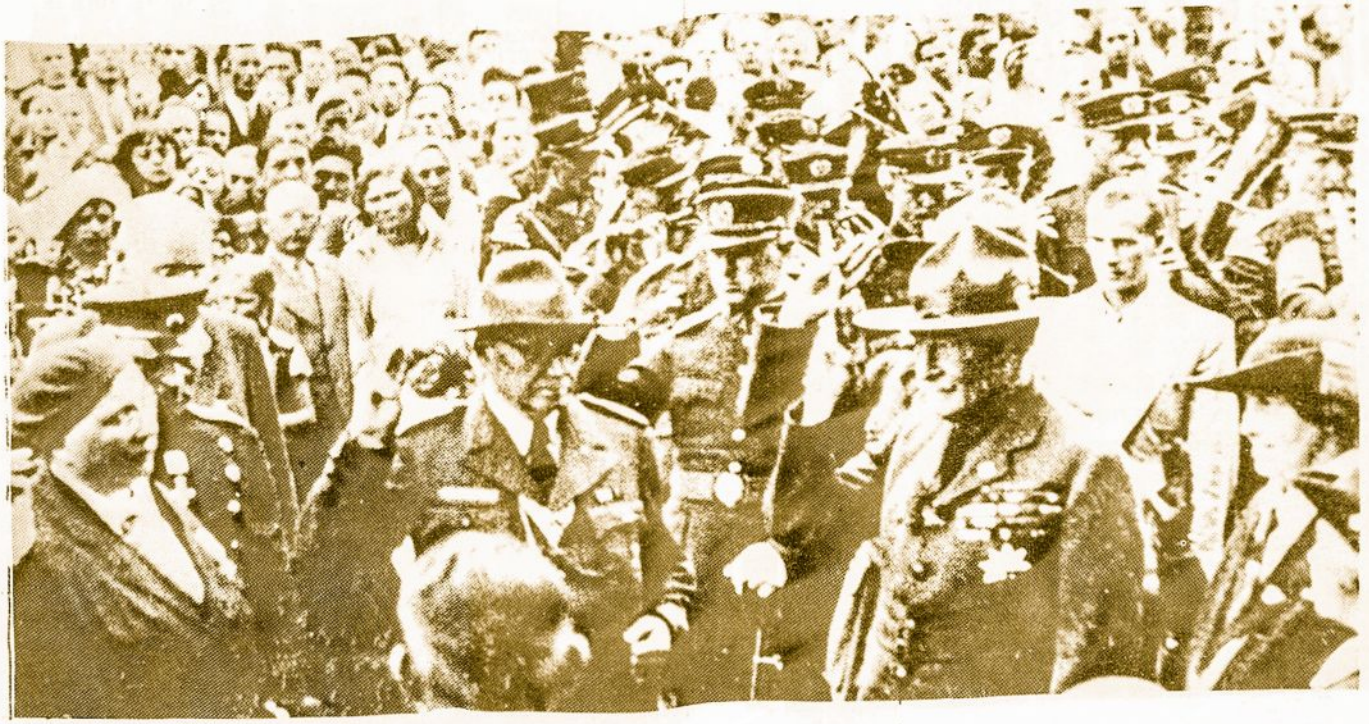

Baden Powell gatvės atidarymas Palangoje

Atvažiavę svečiai buvo nuvežti pailsėti į Tiškevičiaus rūmus. Iš Tiškevičiaus rūmų Baden Povelas su žmona nuvyko į Antano Smetonos vilą, kur ir mudvi su Maryte buvom spėjusios atsirasti, ir man pavyko nufotografuoti garbingą porą, bevažiuojančią fajetonu.

Su Maryte žinojom šventės planą ir jau buvom pakviestos papusryčiauti su skautais, tad nubėgom stačiai prie vaišių stalo. Apvalus stalas iš žemės, išdabintas samanėlėm ir konkorėžiais, imituojant tautinius ornamentus, apsuptas grioveliu kojoms. Svečiai susėdo ant velėnos. Buvo ir mažesnių stalų, kur sėdėjo jaunesni skautai, ten ir mudvi pakvietė. Ant stalų bolavo lėkštės, ir skautės nešiojo lietuviškus patiekalus. Per pietus skambėjo nuostabiai gražiai parinktos liaudies dainos ir kitos, pačių skautų sukurtos. Dainavo ir mūsų viešnios — latvės ir estės. Po pietų skautės, apsirengusios tautiniais rūbais pašoko tautinius šokius. Pasivaišinę visi pakilo ir iššygiavo į pajūrį, gražiai išsirikiavę su vėliavom ir iškėlę kairę ranką. Ilgoje, iš lentų sukaltoje tribūnoje sėdėjo svečiai ir beveik visi Palangos vasarotojai. Greitai pasirodė Baden Povelas ir Antanas Smetona su žmonom ir užėmė jiems paruoštą vietą tribūnoje.

Diena slinko vakarop, ir garbingas svečias ruošėsi išvykti. Grįžom į stovyklą. Įsiliepsnopjo tradicinis laužas, ir ėmė skambėti atsisveikinimo kalbos. Pirmasis kalbėjo A. Smetona. Baden Povelas negalėjo atsidžiaugti. Sakė, kad Lietuva — vienintelė valstybė, kur prezidentas yra vyriausias skautų šefas. Po jų kalbėjo skaučių vadė S. Čiurlionienė:

„Kodėl Lietuvos skautei tokia brangi skautybė? Ypač vyresnei skautei, kai ji, perėjus per puikų skautiškų žaidimų laikotarpį, taip nuostabiai auklėjantį charakterį, atsistoja akis į akį su idėjos pagrindais. Dabar ji turi sąmoningai pasisemti jėgų iš to šaltinio, ir štai staiga jai aišku pasidaro, kad nauja mums auklėjimo sistema čia susija su savąja tradicija, su pasąmonėje glūdinčiu troškimu gyvenime grožį kurti, ir dėlto tai taip už širdies stveria.

Kai mūsų tauta gyveno sunkiuosius rusų priespaudos laikus, moteris lygiai su vyru jautė tą jungą, ir ji buvo ta didžioji jėga, kuri mokėjo įkvėpti savo vaikams savo tikybos ir savo tradicijų meilę. Šiandien, išgyvenę penkiolika metų Nepriklausomoj Lietuvoj, mes ta nepriklausomybe džiaugiamės ir dėl jos dirbame. Mūsų gyvenimo kūryba yra neatskiriama

Sofija Kymantaitė 1907 m.

nuo tautos kūrybos, ir mums, skautėms, aišku, kad senovės lietuvės-auklėtojos tradicija randa skautybėje naujo gyvenimo direktyvų ir paramos. Senovės lietuvė žinojo, kad reikia išlaikyti savo, nepasiduoti priešui. Šiandien mums, mažai tautai, kuri niekam negali materialia jėga imponuoti, kyla tautiniame ir tarptautiniame gyvenime dvasios problema, nenugalimų charakterių problema. Šiandien lietuvė-auklėtoja žino, kad ji turi kurti naują žmogų, kultūros kūrėją, ir mums aišku, kad nuo to, ar mes pajėgsime, ar nepajėgsime tai padaryti, priklauso, ar mūsų pačių ir mūsų šalies gyvenimas bus garbingas, ar vergiškas.

Ir čia mums atrodo, kad skautybės sistema yra mums išgalvota, kad gyvenimo genijus nenorėdamas, kad mūsų maža saujelė pražūtų naujo pasaulio bangose, mums duoda būdą išsigelbėti, mus moko, kaip sukurti tą gyvosios kūrybos vertybę — charakterį. Skautybė skatina pirmojoj vietoj tarnauti Dievui ir tuo jau pririša prie savęs mūsų tautą, turinčią labai stiprių religinių tradicijų ir dargi palinkimo prie mistikos. Skautybė moko mylėti gamtą, o mūsų poetas Baranauskas sako: tik vidury miško lietuvių dūšios trąšios... Ta gamtos meilė yra visos mūsų kūrybos pagrindas, o kokia ji mūsų sielose stipri, supras tas, kas pažvelgs į mūsų ornamentiką, pasiklausys folkloro poezijos, išgirs mūsų liaudies dainas. Turime mes ydų, bet nesame tokie apakę, kad vadintume jas būtinomis tautinio charakterio ypatybėmis. Norime jų atsikratyti, tai darbas sunkus, ir tik nuosekli pedagoginė sistema padeda nugalėti, o tą puikiai apgalvotą sistemą mums duoda skautybė.

Taigi mums skautybės vykdymas ir ugdymas Nepriklausomoj Lietuvoj virsta tautiniu darbu, vėdančiu mūsų šalį gražiausiu kultūros keliu. Todėl tat rugpjūčio 17 diena buvo mums didelio ir kilnaus susijaudinimo diena.

S. Čiurlionienė su dukrele Danute 1912m. (knygos autorė)

Skautybės įkūrėjas pažvelgė i akis Lietuvos jaunimui, ir tikiu, kad visos širdys suplastėjo dar didesniu pasiryžimu dirbti — kurti.

Sofija Čiurlionienė
Skaučių Vadė. Chief Guide"

Visus pasisakymus į anglų kalbą vertė skautininkė Avietėnaitė.

Danutė Čiurlionytė-Zubovienė (knygos autorė) ir M.K. Čiurlionio sesuo Jadvyga Čiurlionytė

Baden Povelis labai gėrėjosi meniškai papuoštais stalais, širdingu priėmimu ir vaišėmis, o paskui jo automobilį iškeliavo autobusais visa galybė skautų.

Juos lydėjo tik dr. Aleksa ir Šarauskas. Man atrodo, kad mano Mamytė buvo pervargus, juk ji taip dažnai skundėsi širdim.

Vėliau gavom Anglijoj išleistą knygą "Calgaric" su kelionės aprašymu, kurioje daugiausia pagyrimų ir nuotraukų buvo skirta Lietuvai.

M.K. Čiurlionis ir S. Čiurlionienė 1910 m.

ĮPRASTI ŽODŽIAI KITAIP

Atžvilgis — žvilgsnis atgal
Autokratas — mašina, kuri važiuojant krato
Baidokas — vyriškos giminės baidyklė
Mandagus — kuris man duria
Nelabas — kai nenori sakyti "labas"
Patalogija — mokslas apie patalus
Pranašesnis — didesnis pranašas
Protokolas — protą stiprinantis gėrimas
Smilkinys — tas, kuris neša smilkituvą
Suosti — visi laivai suvaromi į uostą
Šaltkalvis — sušalęs kalvis
Širdingas - žmogus turįs daug širdžių
Turėklas - kuris visko daug turi
Viešnagė — viešai rodyti nagus
Žiemkentis — kuris neišvažiuoja žiemai į Floridą

ELAND

Šis gyvulys nėra randamas Lietuvoje, bet turi bendro su Lietuva. Anglų kalbos žodyne pažymėta, kad vardas yra lietuviškos kilmės. Iš lietuviško žodžio "elnis" atsirado vokiečių "ellentier", o Danijoje "elend". Anglų kalboje virto "eland"

Šis gyvulys randamas Afrikos lygumose miškuose. Gali išgyventi be vandens iki savaitės. Drėgmę gauna iš žolių.

Sveria iki 1500 svarų. Gyvena būriais nuo 50 iki 100. Žmonėms nepavojingi, išskyrus kada saugoja jauniklius.

e-land (ē'land), *n.* [D. *eland*, < G. *elend*, elk; Lith.] A large, heavily built antelope, *Taurotragus oryx*, of southern Africa.

el-a-phine (el'ą-fin), *a.* [NL. *elaphus*, < Gr. ἔλαφος, deer.] Pertaining to or resembling the red deer, *Cervus elaphus*.

e-lapse (ę-laps'), *v. i.*; *elapsed*, *elapsing*. [L. *elapsus*, pp. of *elabi*, < *e*, out of, + *labi*, fall, slide.]

Eland.

Iškarpa iš anglų kalbos žodyno

SKAUTAI VISUOMENĖS TARNYBOJE

Šiandien skautų oraganizacijoje dalyvauja 16 milijonų narių 150 šalyse.

Daug dėmesio kreipiama į skautų veiklą bendruomenėse, atsiliepiant į dienos poreikius.

Tuo būdu skautai netik padeda savo tautiečiams, ypatingai atsilikusiuose kraštuose, bet taip pat patys įgauna daug patyrimo, kuris bus reikalingas gyvenime.

Daugelyje atsilikusių kraštų 70% žmonių nemoka nei skaityti nei rašyti. Skautai aktyviai prisideda prie mokslinimo.

INDIJA

Kada Indijos vyriausybė paskelbė programą mokyti suaugusius, skautai prisidėjo prie to darbo. Todėl teko organizuoti mokymą pačių skautų, kad jie sugebėtų mokyti kitus. Pamokos taip pat panaudojamos mokymui apie vaikų sveikatą , žemdirbystę ir kitus gyvenimiškus reikalus.

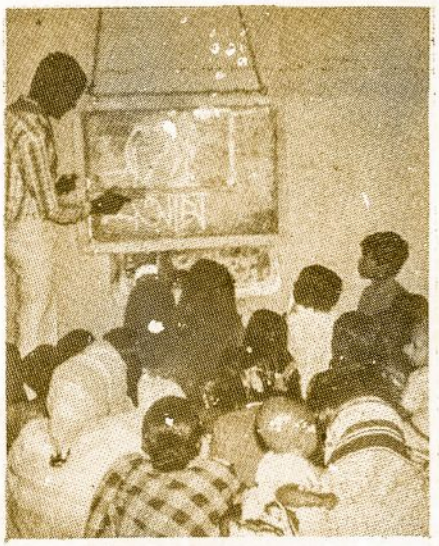

HAITI

Skautai vaikščiodami po namus padeda rūpintis vaikų sveikata.

AZIJA

Skautai organizuoja mažas bibliotekas. Panaudojama seni autobusai pristatyti knygas į tolimesnes vietoves. Taip pat stengiasi parūpinti mokymo priemones

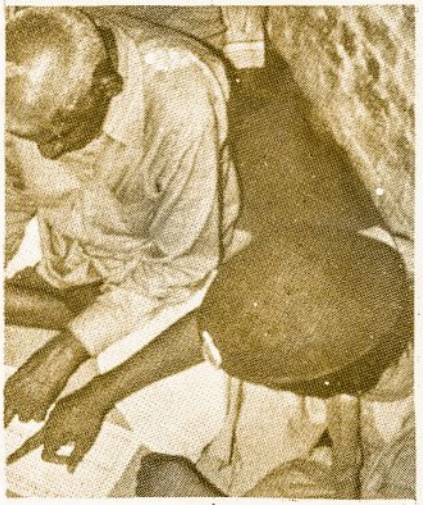

PERU

Skautai padeda medicinos darbuotojams tikrinti žmonių kraujo spaudimą.. Tai padeda išvengti ligos ir skatina daugiau sužinoti apie sveikatos reikalus.

Viena skautų grupė ėmė auginti angora triušius, kurie panaudojami mėsai ir vilnai. Buvo įsteigtas kooperatyvas.

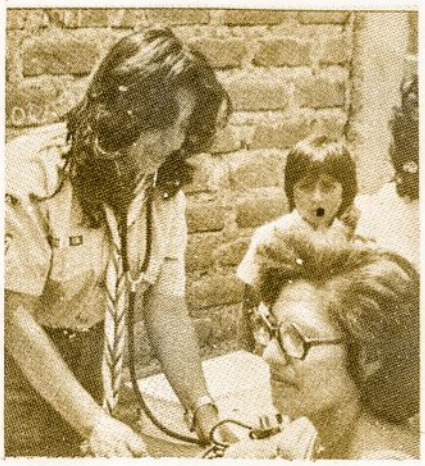

YEMEN

Daugelyje kraštų, kaip ir Yemen, nešvarus vanduo yra ligų priežastim. Skautai išmoksta, kaip nuskaidrinti vandenį ir savo žinias perduoda žmonėms.

UGANDA

Skautai uoliai padeda sveikatos darbuotojams. Ypatingai daug dirbo skiepijimo srityje. Tam darbui atžymėti yra įsteigtas specialybės ženklas.

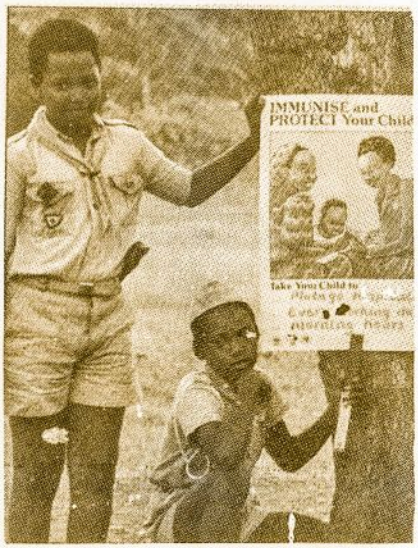

RVANDA

Atkreiptas dėmesys į gatvės jaunimą. Skautai stengiasi pamokyti amatų, kad jie galėtų pelnytis sau pragyvenimą. Su kitų kraštų pagalba dabar skautai turi tris amatų mokymo centrus.

Polel Diaobe kaime sausros beveik sunaikino daržovių auginimą. Skautai, išstudijavę priežastis, surado šaltinį, kuris davė pakankamai vandens daržams.

INDONESIA

Buvo atkreiptas dėmesys į vandens panaudojimą. Ypatingai auginant ryžius. Dirbdami kartu su vandens vamzdžių tiesėjais skautai išmoksta dirbti su cementu, metalu.

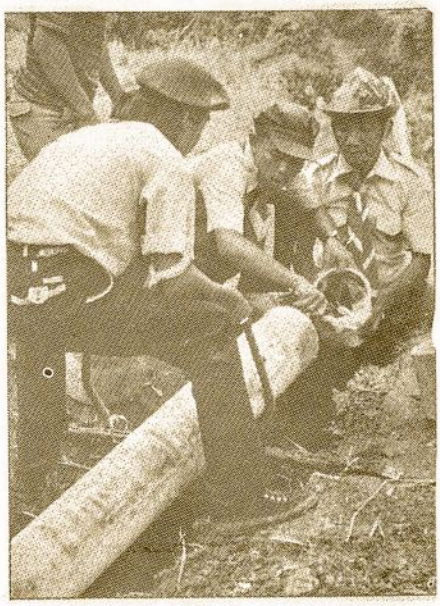

KENYA

Vaisių ir daržovių auginimas nėra lengvas darbas, o dar sunkesnis luošiems. Skautai atėjo pagalbon

Čia skautai labai aktyvūs namų statyboje. Skautų vadovai išmoksta kaip pastatyti namą greičiau ir pigiau ir savo žinias perduoda vietos gyventojams.

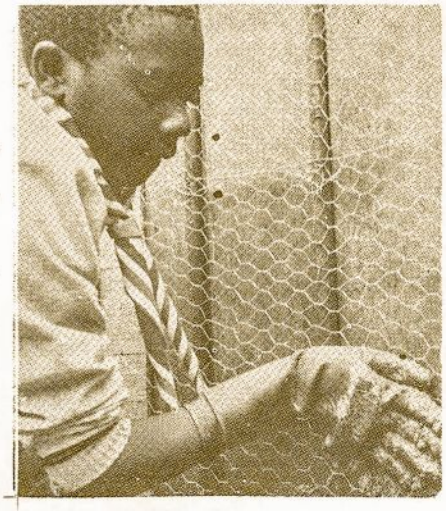

BENIN

Pensininkas veterinorius pagelbėjo skautų grupei įsteigti gyvulių farmą. Apylinkės skautai ir ūkininkai atkeliauja pasimokyti, kaip reikia kovoti su gyvulių ligomis ir kaip vesti ūkį.

JORDAN

Kad ir šiltuose kraštuose naktys gali būti šaltos. Žmonės šildo savo namus medžiais, kurių krašte labai mažai. Skautai moko, kaip reikia panaudoti saulės spindulius vandens šildymui. Metodas labai paprastas, bet išdavos neblogos.

Virimui primityviomis priemonėmis sunaudojama labai daug medžių. Skautai stato molinius pečiukus, kur panaudojama žymiai mažiau malkų.

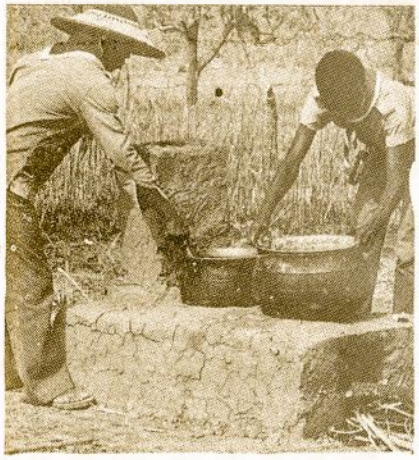

BURKINA FASO

Šiame Afrikos krašte dykuma atima derlingus plotus. Tai vyksta todėl, kad iškertami medžiai. Skautai moko, kaip reikia taupyti kurą ir taip pat sodina medžius. Kasmet pasodinama apie 10.000 medžių.

NEPAL

Skautai skelbia "ne" narkotikams. Jie išmoksta kaip kovoti su narkotikais ir perduoda žinias plačiai visuomenei.

EIGIPTAS

Skautų grupės kartu su medicinos ekspertais keliauja po kaimus. Tuo būdu skautai netik padeda visuomenei, bet įgauna daug patyrimo ir vėliau tampa daktarais ar slaugėmis.

Daug ūkininkų turi vargo išlaikyti maistą nesupuvus. Skautai pagamina labai paprastus džiovintuvus panaudojant medinę dėžę ir stiklą. Tokiuose džiovintuvuose maistas labai greit sudžiūsta ir apsaugojamas nuo puvimo.

BUITIES PAGERINIMAS

yra labai svarbus skautiškoje veikloje. Ypatingai šioje srityje dirbama Argentinoje, Bangladeshe, Burkina Faso, Costa Rica, El Salvador, India, Kenya, Peru, Swaziland, Thailand, Trinidad, Tobago, Uganda.

LIETUVA

Paskelbus miškų, kelių, parkų, upių, ežerų švarinimo programą buvo kreiptasi į skautus. Bet atsakymo nesulaukta. švarinimo atsakomingo pareigūno žodžiais skautai Lietuvoje taip susiskaldė, kad nežinia su kuriais kalbėti, o ir su tais negalima prieiti jokių susitarimų.Liūdna žinia.

MANO TĖVUKŲ KELIONĖ Į AMERIKĄ

1941 metai. Vasarą pievose žydėjo gėlės, o rytuose dundėjo patrankos. Artėjo Vokietijos — Sovietų Sąjungos frontas. Žmonės prisiminė trėmimus, areštus, ir bandė išvažiuoti kur nors į kaimą, arba pasitraukti trumpam laikui į Vokietiją. Ir mano tėvuko šeima tikėjo kad vokiečių kariuomenė rusus atstums atgal ir tada visi galės grįžti į savo namus.

Dalis šeimos pasitraukė netoli Vokietijos sienos, o kiti turėjo vėliau atkeliauti. (Deja šeima liko išsiskyrus ir niekad po to nebuvco visi kartu). Kas dieną virš sodybų kaunasi rusų ir vokiečių lėktuvai. Krenta bombos į ūkius. Taigi ir iš ten jiems reikėjo bėgti. Pirmiausiai buvo įsakyta visiems važiuoti į Ragainę, nes ten buvo įsteigta pabėgėlių stovykla. Stovykloje buvo 8,000 asmenų iš Lietuvos tokių kaip mano Tėvuko šeima. Vakare stovyklą apsupo kareiviai, ir pradėjo rinkti jaunus vyrus. Kai vokiečiai pradėjo skirstyti visus į grupes, Tėvukas pabėgo. Išėjęs iš miesto užėjo pas ūkininką. Ūkininko žmona buvo lietuvė. Ji patarė jam grįžti per Tilžės miestą nes miškuose pilna kariuomenės, ir Tėvuko nepraleis. Bet Tėvukas vistiek ėjo keliu į mišką. Staiga užėjo toks smarkus lietus, kad visi sargybiniai subėgo į budeles. Tik vienas paklausė ar Tėvukas turi leidimą. Jis pasakė, kad turi ir jį praleido. Taip jis 40 kilometrų ėjo pėsčias.

Viename miestelyje norėjo gauti nakvynę bet niekas nedavė. Tai vienas vokietys policininkas priėmė jį pernakvot kalėjime, kur už nakvynę turėjo mokėti dvi markes. Tada Tėvukas nutare nueiti į darbo įstaigą, kur tikėjosi gauti darbo pas ūkininką. Jį priėmė dirbti, bet ir iš ten jį nusiuntė apkasų kasti. Buvo suvaryta arti 1,000 vyrų. Jis dirbo 3 mėnesius. Karui pasibaigus jie su arkliais per Alpes atvažiavo į Vokietiją.

Tuo laiku iš Rytprūsių močiutė išvažiavo į Berlyną. Bet rusai pradėjo artėti prie Berlyno. Berlyne teko daug kartų slėptis slėpuvėse, nes amerikiečiai atskrisdavo bombarduoti. Kartais net kelis kartus naktį reikėdavo bėgti į slėptuvę. Berlyne gyventi buvo per sunku, o be to rusai artėjo. Vieną dieną Močiutės tėveliai jos paprašė nuvažiuoti į traukinio stotį pirkti bilietus į Turingiją. Jai būnant stotyje atskrido lėktuvai ir pradėjo bombarduoti. Visi subėgo į slėptuves, o bombos aplinkui sproginėjo. Šviesos užgęso, ir žmonės pradėjo verkti. O kai Močiutė laimingai išlipo iš slėptuvės visi namai aplinkui degė. Ji nežinojo kur eiti, ir nežinojo kas atsitiko su jos tėvais. Paskui ji pėsčia parejo namo ir rado tėvelius sveikus.

Po ilgo laiko mano Močiutė ir Tėvukas vėl susitiko Displaced Person Camp — išvietintų asmenų stovykloje. Ten mano Močiutė mokytojavo. 1949 metais, Tėvukas su Močiute išplaukė į Ameriką laivu kuris vadinosi General Harry Taylor.

Mantas Lingertaitis,
Massachusetts

Pasikalbėkim. DIEVE

Daug dovanų

Ačiū, Dieve,
kad galiu kalbėti.
Nežinau, ką mokykloje
daryčiau,
jei kalbėti negalėčiau.
Kažin, kaip elgtūsi draugai?
Kiek jų tuomet turėčiau?
Net ir žaisti
būtų sunku.
Man patinka šūkaut
ir dainuoti,
tik šiaip sau
triukšmauti.
Ačiū, kad galiu
ne tik angliškai,
bet ir lietuviškai
kalbėti.
Tu man tikrai
daug dovanų
davei.

v.s. Liūda Rugienienė

KARAS IR BOMBOS

Kai mano močiutė Aldona Šaikūnaitė buvo septyniolikos metų, ji šventė Kalėdas toli nuo savo namų. Ji ir jos šeima turėjo palikti Lietuvą. Buvo per daug pavojinga, nes rusų ir vokiečių kariuomenės kovojo prie jų namų. Naujų Metų vakarą jie praleido traukinyje, kuris keliavo į Berlyną 1945 m.

Ten jie apsistojo šeimoje, kurios nepažino. Močiutė ir jos šeima atvyko į Berlyną norėdamos pabėgti nuo fronto. Vieną dieną jos mamytė siuntė ją nupirkti traukinio bilietus, kad jie galėtų iškeliauti į kitą miestą, kur buvo mažiau bombardavimo. Staiga ji išgirdo pavojaus sirenas. Prasidėjo bombardavimas. Ji nubėgo į slėptuvę, kuri buvo giliai žemėje. Išsigandę žmonės rėkė. Bombos kaukė ir sproginėjo virš jų. Močiutė buvo išsigandusi. Ji buvo viena ir nežinojo ar jos tėveliai liko gyvi, ar jau žuvę. Ji bijojo, nes jei jos tėveliai nebuvo nubėgę į slėptuvę, jie gal jau buvo subombarduoti. Tada ji būtų viena svetimame mieste, kuriame ji niekc nepažino.

Kai bombardavimas liovėsi, ji išėjo į lauką. Elektros laidai gulėjo ant žemės. Visur aplinkui degė gaisrai. Kai močiutė grįžo į jų kambarį, ji rado savo tėvus sveikus. Ji buvo labai laiminga.

Po kiek laiko Jeronimas Dabrila, mano tėvukas, atkeliavo į Vokietiją ieškodamas mano močiutės. Jis visų klausinėjo kur apsistojusi Šaikūnų šeima. Kai tėvukas juos surado, jie nutarė susituokti. Po vestuvių jie abu atplaukė į New Yorką. Laive visi sirgo, tik močiutė ne. Tai buvo spalio mėnesio, Kolumbo dieną prieš 46 metus.

Iš New Yorko jie atvyko į Worcester, MA, pas Dėdę. Tėvukas netrukus rado darbą, jis buvo inžinierius. Ir jie kartu pradėjo naują gyvenimą.

Kristina Lingertaitė

Šis rašinys LSS 1995 m. rašinių konkurse laimėjo 3-čią vietą skautų/skaučių grupėje.

SKILČIŲ SILUETAI IR ŠOKIAI

LAPINAS
Cha-cha
Geltonas ir žalias

ŪDRA
Rudas ir baltas

PELĖDA
Uhuuuuu
Mėlynas

LĖKTUVŲ MODELIAI

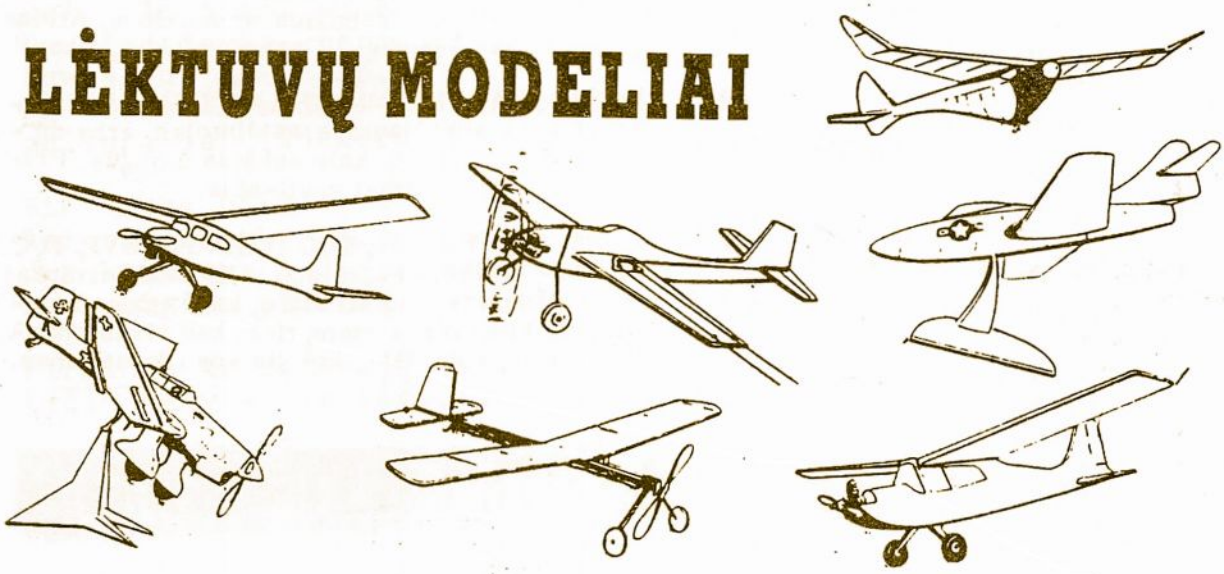

KĄ VEIKTI

MOLINUKAI. Paprašyti pažįstamo puodžiaus ar keramikės pamokyti šio meno. Ar netiktų kavai puodukai visam būreliui?

SKULPTŪRA. Pradedant muilu, išsilavinti skabtuoti medį, akmenį, kaulą — kaklaraiščių žiedus, premijoms taures, šachmatų figūrėles. . .

LAZDOS. Nuo Baden-Powellio laikų lazda — mėgstama skautavimo dalis, o skautai vyčiai turi savo lazdas. Lazdos priklauso ir prie lietuvių liaudies meno. Ar sugebėtume, taip gražiai papuošti, išdrožinėti, kaip lietuvių meno knygos rodo? Kokius skautiškus bei lietuviškus motyvus mokėtume įdrožti? Ar išeitų įtaisyti lazdoje slaptą dalelytę kam nors paslėpti arba įdėti laikrodį, kompasą?

GYNYBA. Ir sau ir jaunesniems pagaminti visą rinkinį senoviškų pilių gynybos ir užpuolimo ginklus — katapultus, bokštelius ir kt.

PALAPINĖS. Turbūt nėra tobulos palapinės, tai ar netiktų nubrėžti, visai tobulą su pastoge, lentynėlėmis, kišeniais, yandeniui nutekėti kanalizacija, kilimais ir kt.?

ŽAISLAI. Ypač Kalėdų metu surinkti senų žaislų, juos remontuoti, perdažyti ir paaukoti vaikų globos įstaigai.

Mįslių pasirodymai

Lietuviškos mįslės turi daug prasmės. Sukaupta daug gudrybių. Štai keletas pavyzdžių, kaip galima mįsles panaudoti laužų ar sueigų pasirodymuose.

1. MAŽA ŽMONELĖ BEBĖGIODAMA VISĄ SVIETĄ APRĖDO. Adata. Patarimas: stovi bent 4 - 5 vaikai, įbėga maža moterėlė su sijonu ir t.t., ir turi maišą su drabužiais (švarkais, kepurėm ir t.t.). Ji juos greitai išmėto stovintiesiems, o tie bematant užsideda.

2. BALTA PIEVA, JUODOS AVYS - KAS IŠMANO, TAS TEGANO. Knyga. Patarimas. Tarp vaidintojų ir žiūrovų padėta balta sienelė, kad atrodytų, lyg grindys ar žemė balta; o už jos turpi du ar dar daugiau juodai (tamsiai) apsirengę ir vaikščioja, ganosi. Ateina vienas žmogus ir sako: "Aš nemoku ganyti", ir nueina. Kitas ateina ir sako: "Aš moku, mokslus išėjau", ir gano.

3. PRAMUŠIAU LEDĄ - RADAU SIDABRĄ: PRAMUŠIAU SIDABRĄ, RADAU AUKSĄ. Kiaušinis. Patarimas: trys dėžės, sudedamos taip, kad vien į kitą tilptų. Iš lauko dėžė aplipinama baltu popieriu, antroji sidabriniu, o vidurinė - geltonu-auksiniu. Ateina žmogus ir visas iš eilės atidaro.
2).

4. VISKĄ GIRDI, VISKĄ MATO, O NIEKO NESAKO. Kelias. Patarimas: Stovi vienas. Iš pradžių girdėti visokie garsai - kalbos, čiaudėjimai, švilpukai, o po to, praeina visokie žmonės - bando praslinkti - bet žiūrintysis mato visus. Paskui ateina kitas ir klausia: "Ką matei?" - neatsako, galvą purto; ateina antras ir klausia: "Ar girdėjai ką?" - tyli.

5. RAUDONAS ŠUNIOKAS PO SLENKSČIU GULI. Liežuvis. Patarimas: du laiko slenkstį - didelę lentą, o po apačia susirietęs kitas, užsidėjęs raudonus drabužius ar antklodę. Ateina žmogus ir sako, glostydamas šuniuką: "Geras šuniukas, geras".

6. AUKŠTAS PONAS, KAI PRIEINI - GALVĄ LENKIA. Svirnas. Patarimas: stovi pats aukščiausias vaidintojas, arba du - vienas ant kito pečių, kad atrodytų, kaip aukštas žmogus. Prieina keli iš eilės, ir ponas atitinkamai nusilenkia.

7. STOVI ŽMOGUS ANT KALNO, KUO ILGIAU STOVI, TUO TRUMPESNIS TAM PA. Žvakė. Patarimas: kokie 6 berniukai pastato piramidę; juos uždengia, kad atrodytų, kaip aukštas kalnas. Užpakalyje kalno du kiti iškelia vieną tiek, kad visas matytųsi virš kalno. Pamažu jį nuleidžia, kol jis vos tik matomas.

KALBĖKIME LIETUVIŠKAI

KAZIUKO MUGĖS PROJEKTAI

Paštas. Pradžioje Mugės pranešama, kad veiks "skrajojantis paštas" ir paukštytės, už nustatytą kainą, nuneš kitam, ten dalyvaujančiam, laišką. Paukštytės tam tikslui turi popieriaus ir pieštukų. Jos maišosi dalyvių tarpe ir siūlo pašto patarnavimą.

Gėlių/ Verbų pardavėjos. Paukštytės dėvi uniformą, tautinius rūbus arba Lietuvos kaimo mergaitės rūbus. Krepšeliuose neša pavasario gėles arba lietuviškas verbas. Verboms paruošti kvieskite į talką mamytes, arba kitas to meno žinoves. Gėlių pardavėjos maišosi dalyvių tarpe ir siūlo savo prekes.

Margučių pardavėjos. Taip pat, kaip gėlių/verbų. Čia vėl kvieskite žinoves į pagelbą. Kai kur galima pirkti medinių kiaušinių. Paukštytėms juos būtų lengviau išmarginti su dažais. Pavyzdinių raštų galite rasti Antano Tamošaičio "Lithuanian Easter Eggs," išleista Lietuvių Tautodailės Instituto, 1982 metais.

Lėlių Teatras. Tema paimama iš dainos, pasakos, eiléraščio ar pasakėčios. Yra išleista plokštelių vaikams, kaip pav.: "Pasakos," "Zuikis Puikis," "Žirginėliai". Begrojant plokštelę, suvaidinama pasakėlė. Paukštytės gali pačios padainuoti daineles ir jas suvaidinti. Dainos gali būti iš anksto įdainuotos į "juostelę."

Scena padaroma iš didelių kartono gabalų. Išdekoruojama.

Lėlės daromos keliais būdais:

Lengviausia--nupiešti ant storesnio popieriaus, iškirpti ir prie blogosios pusės priklijuoti popieriuką laikymui.
Daugiau darbo--išpiešti ir "aprengti" kojines, kaip Sharry Lewis su "Lambchop."
Sunkiausias būdas--iš plastelino arba "paper-mache" padaryti galvas, jas išdekoruoti, aprengti taip, kad viduj tilptų ranka.

Vietinėše bibliotekose galima rasti knygučių, kaip pasidaryti lėles. Svarbu Lėlių Teatrą gerai išreklamuoti Mugės dalyviams. Jei kambarys mažas, suvaidinkite kelis kartus, kad pereitų kuo daugiau žiūrovų.

Pirkinių ir loterijų stalams paruošti kvieskite į talką paukštyčių mamytes ir tėvelius.

Pastaba: Kaziuko Mugė yra lietuvių skautų-čių tradicinė šventė, todėl vaidinkime, dainuokime ir kurkime tiktai lietuviškomis temomis.

B. P.

LIETUVOJE

Varėnos sesių ir brolių vadovė Marytė Tendegolskienė taip rašo:

„Stovykla praėjo gerai. Planavome 150 skautų, o susirinko 250. Šiek tiek pasimetėme, nes trūko vadovų, bet paskui suradome išeitį. Nors gerokai per stovyklą lijo lietus, bet vaikai į namus nenorėjo važiuoti, buvo geros nuotaikos. Stovykla vyko Nemunaityje.

Lapkričio 3-4 d.d. Alytuje vyko jau tradicinė Pietų Lietuvos krašto skautų sueiga. Susirinko 165 skautai, svečiavosi ir grupė Alytaus Kazimieraičių. Vyko simbolinio laužo programa, diskoteka, o kitą dieną — sportinės varžybos. Aptarėme delegatus į suvažiavimą, kuris vyks lapkričio 23-24 d.d. Kaune, bei būsimąją vasaros stovyklą. Manome, kad jaunimo bus dar daugiau ir vadovams bus dar sunkiau, nes neturime tiek žmonių, kurie galėtų dirbti tik štabe, kiekvienas mūsų vadovas dar turi dirbti ir su savo atvežta draugove.

* * *

Jeigu kitą vasarą Jus planuojate keliauti į Lietuvą, gal užsuktumėte bent dienai ir pas Varėniečius ir kitus. Stovyklai datos dar nėra, bet sužinoti galima iš jų vadovės:

Marija Tendegolskienė
Čiurlionio 10a-19
4640 VARĖNA
LITHUANIA — EUROPE

Budžiu, Sesė Lilė

Varėnos skautai stovyklauja

Varėnos skautai. Mes pasiruošę stovyklinio sumuštinio konkursui. 1996 m. vasaros stovykla Nemunaityje.

Prityrę skautai po įžodžio. Jų tarpe ir keturios varėniškės. 1996 m. vasaros stovykla Nemunaityje.

Meiliai priimkite kiekvieną, kuris ateina pas jus. Atiduokite jam visą širdies meilę, kad išeidamas jis suprastų, kad turi draugą.

OŽKA IR VILKAS

Gyveno savo trobelėj ožkelė ir turėjo penkis ožiukus. Išeidama maisto ieškoti, sako:

— Užsidarykit dureles ir nieko neįleiskit. Kai aš pareisiu, tai prie langelio sakysiu:

Vaikeliai mano mieli,
Atdarykit durelesi —
Aš parnešiau rageliuose šienelio,
Tešmenėly pienelio.

Vilkas įsiklausė. Kai ožkutė nuėjo nuo lango, tas, priėjęs prie lango, storu balsu pradėjo sakyti:

Vaikeliai mano mieli,
Atdarykit durelesi —
Aš parnešiau šienelio,
Pilni nagai vandenėlio.

— Ne, ne, neleisim! — sako ožiukai. — Mūsų mamutė plonai šneka, o tu storai. Tu ne mūsų mamutė.

Vilkas nubėgo į kalvę:

Kalveli kavolėli,
Pasmailink man liežuvėlį!
Aš tau duosiu pupų rėtį,
Aš tau duosiu žirnių rėtį,
Aš tau duosiu miežių rėtį.

Kalvis pasidėjo ant priekalo vilko liežuvį, padaužė su kūju, tas ir suplonėjo. Vilkas jau plonai šneka. Įsiklausęs, kaip ožkelė šnekėjo, priėjo prie ožkelės langiuko, ir jis pradeda šnekėti taip pat plonu balseliu. Ožiukai nusidžiaugę pamanė, kad jų mamutė parėjo, ir atidarė dureles.

Vilkas įėjęs tuoj ėmėsi darbo. Keturis oželius greitai prarijo, tik vienas išsigandęs po pečium palindo ir pasiliko.

Ožkelė parėjus rado dureles atidarytas. Įėjo į trobelę. Šaukia ožiukus — nėra vaikelių. Po pečium dar rado vieną oželį, iš tos baimės labai nešvarų. Pasiėmus nuvalė, išėjo prie šaltinėlio, susikūrė ugnelę ir verda žuveles.

Ateina vilkas.

— Ką tu čia, kūmute, verdi? — klausia.

Sako:

— Žuvis.

— O man ar duosi? — klausia vilkas.

Ožka sako:

— Nueik už tvoros, iškišk liežuvį per tvorą, o aš tau atnešiu žuvelių.

Vilkas už tvoros atsitūpė, liežuvį iškišo per tvorą ir laukia. Ožkelė pasiėmė lopetėlę, prisižėrė žarijų ir užpylė vilkui ant liežuvio. Vilkas, gerklę išdegęs, cypdamas kaukdamas padvėsė, o ožkelė rageliu prarėžė jam pilvą. Ožkyčiai iššoko sveiki ir gyvi, ir niekados jokio vilko į savo trobelę neįsileido.

PŪGA ČIKAGOJ

Sesė Nijolė

Visą naktį, visą rytą
Milijonas snaigių krito;
Dengė stogus, autobusus
Ir praeivių riestus ūsus.

Pūga miestui plaukus velia,
Sniegą verčia skersai kelio.
Rūksta gatvės ir stogai —
Neik į lauką — bus blogai!

Klypu-klepu sniego seniai
Atžygiuoja besmegeniai —
Skaito didelius raštus,
Kaip ilgai dar pūga sius.

Pūga miestui plaukus velia,
Neberanda seniai kelio.
Rūksta gatvės ir stogai —
Neik į lauką — bus blogai!

Krenkščia, kriokia Mičiganas —
Jo pakrantėm aiži ledas.
Juodas Sears'o bokštas bąla —
Prie jo debesys prišąlo!

Pūga miestui plaukus velia,
Nėr šaligatvių nei kelio.
Rūksta gatvės ir stogai —
Neik į lauką — bus blogai!

Sniego plūgas atvažiuoja,
Sniego senis jį vairuoja.
Tai prisnigo, tai prisnigo —
Sniego plūgas — šast — įstrigo!

Pūga miestui plaukus velia,
Šaltis pirštus, nosis gelia.
Rūksta gatvės ir stogai —
Neik į lauką — bus blogai!

Va — sustojo vėjas pūtęs,
Pirmas spindulys saulutės —
Šmakšt — tai pūgai per kepurę
Ėmė pūgą ir nudūrė!

Ledo žvakės — tindi-lindi —
Baltas miestas baltai spindi,
Ir iš sniego čia pasėto
Vaikų šimtas gniūžtes mėto.

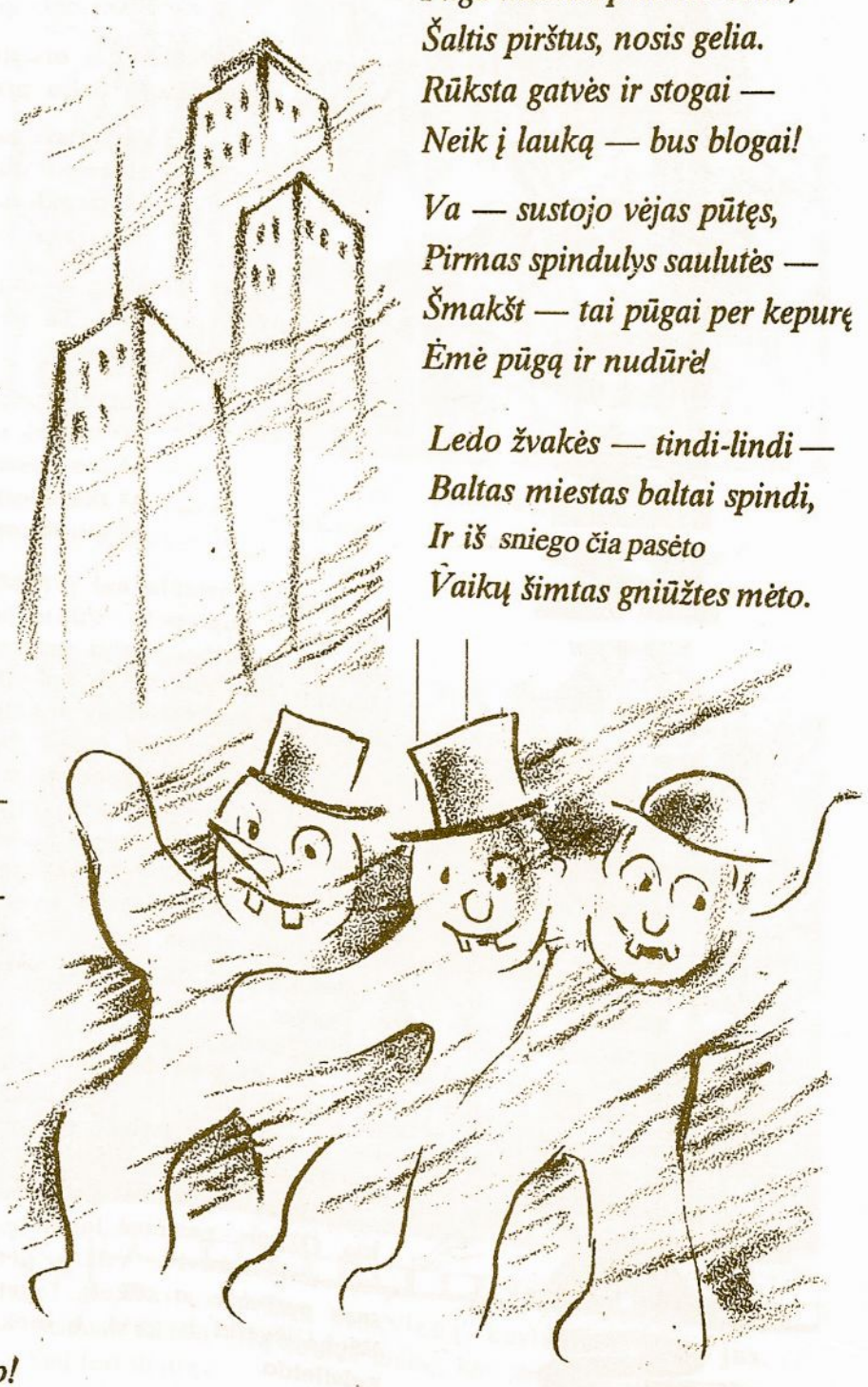

MEDŽIO DALYS IR BOTANIKOS PAVADINIMAI

1 — paprasti
2 — sudėtiniai
3 — plaštaka
4 — spygliai
5 — kuokštelis
6 — lancetiniai lapai
7 — ovaliniai lapai
8 — banguoti lapai
9 — dvigubai dantyti
10 — vientisiniai dantyti
11 — gyslelės
12 — priešėti
13 — spiraliniai, pražanginiai
14 — skujiški
15 — sklypėti
16 — įkarpa
17 — pagrindas
18 — galas
19 — sklypelis
20 — lapo kotelis
21 — spurgelis
22 — žievė
23 — luobas
24 — mediena
25 — šerdis
26 — metiniai žiedai
27 — šaknys
28 — kamienas, liemuo
29 — šakos
30 — nelygios lapo pusės

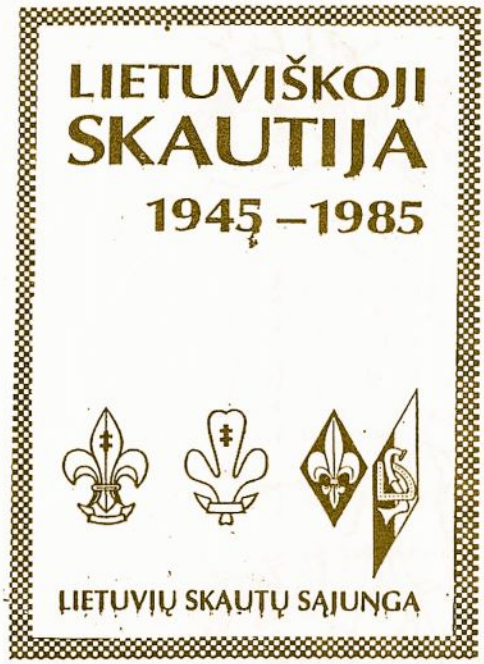

1978 m. Lietuvių Skautų Sąjungos Tarybos posėdyje buvo nutarta išleisti knygą — LSS veikla nuo 1945. Buvo nutarta pakviesti v.s. Alfonsą Samušį iš New Yorko knygos medžiagai rinkti. V.s. Alfonsas Samušis sudarė Komitetą, į kurį įėjo atstovas iš kiekvieno vieno medžiagai rinkti. Vėliau galutinis redagavimo darbas atiteko v.s. Alei Namikienei iš Čikagos. V.s. Alė Namikienė rašė tekstą, jungė knygos mintį ir taikė nuotraukas. Šį darbą užbaigusi, atidavė Skautijos Fondo vadovybei Bostone, kuri rūpinosi knygos išleidimu ir ją finansavo. Bostone techninę redakciją sudarė: v.s. Dr. Jurgis Gimbutas, v.s. Vytautas Dilba ir s. fil. Julius Špakevičius. Jie koordinavo ir paruošė medžiagą pagal spaustuvės reikalavimus ir 1996 m. ši knyga išvydo pasaulį.

Vartant šios knygos lapus, man peršasi sekančios mintys:

Lietuvių Skautų Sąjungos veiklos istorija išeivijoje yra labai įdomi ir svarbi.

Prisiminkime lietuvius pabėgėlius po karo: apdulkėję nuo kelionės ir pavargę po ilgo ėjimo su ryšuliais, čemodanais rankose. Šeimos su vaikučiais rankose ir šiaip pavieniai žmonės ir šeimos suėjo, suvažiavo į išvietintų žmonių stovyklas displaced persons — dievo paukšteliais vadinamais.

O tie visi žmonės staiga paliko savo artimuosius, savo darbus, namus ir gimtąjį kraštą, kurio niekada neplanavo ir nenorėjo palikti, bet buvo priversti tai padaryti.

Kokie buvo tai žmonės, kokia buvo jų nuotaika, psichologinis stovis? Žmonės be ateities planų, be savo krašto po kojomis, be teisių, be ypatingo pripažinimo ar istorinės vietos tuometiniame pasaulyje.

O vistik, tai buvo ypatingi žmonės savo dvasia, charakteriu ir pasiryžimu. Nes Vokietijos stovyklose tik apsirūpinę kasdienine duona, jie tuojau orientavosi ir nepasimetė savo naujoje būklėje ir pradėjo konkrečiai veikti, planuoti ir organizuoti.

Skautai buvo pirmieji, kurie išleido „Skautų Aidą“ ir sukvietė vadovus pirmam LSS atkūrimo posėdžiui.

Neatsiliko ir kiti, ir iš to chaoso išryškėjo konkreti veikla ir nauja orientacija. Sustiprinome lietuviškos kilmės svarbą, per ilgesį paliktų namų, suaktyvinome patriotizmo dvasią. Visai netikėtai išmokome save reprezentuoti kitataučių tarpe. Lietuvių Skautų Sąjungos istorijoje tai buvo labai svarbus laikotarpis, nes:

1. Buvo surašytas LSS Statutas ir Nuostatai.
2. Išrinkta Skautų vadovybė, kuri pasiskirstė pareigomis ir jas vykdė.
3. Leidžiamas „Skautų Aidas“.
4. Paruošta daug naujų, jaunų vadovių ir vadovų.

Tie visi planai ir atlikti tada

❄❄❄❄❄❄❄❄❄❄❄❄❄❄

s. J. Vilgalis, s. Ir. Vilgalienė, v.s. A. Marijošienė, s. V. Jankauskienė, v.s. L. Milukienė, v.s. G. Stankūnienė, v. sk. O. Osmolskienė, s. A. Katinienė, v.s. Vytautas Strolia. 1996 m. Lapkričio 3 d. New Yorkas, Kultūros Židinys.

darbai turėjo daug reikšmės ateičiai.

Atvykę į svetingus Vakarų pasaulio kraštus, tėvai ir jaunimas rūpinosi buities ir savo ateities reikalais. Tačiau nepraėjus nei keliems mėnesiams, prisiminimai išgyventų skautiškų stovyklų ir laužų dvasia Vokietijoje, vertė mus vėl organizuotis ir ieškoti savųjų.

Šį kartą buvo daug lengviau organizuotis, nes vadovų ir vadovių gretos buvo paruoštos ir priaugę, vieni kitus pažino, vieni su kitais palaikė ryšius. Gyvenamoje vietovėje tuojau nauji ryšiai ir veikla susicementavo mūsų veiklos ateičiai.

Vietinių amerikiečių ar kitų šalių skautai būrė mums trumpą ateitį ir kvietė mus pas save — įsijungti ir dingti jų masėje. O mūsų sąžinė ir duotas pasižadėjimas lietuviškai vėliavai vedė mus savu keliu.

Kas gali išsakyti vadovių ir vadovų meilę ir pasišventimą šiam darbui? Kiek atostogų dienų buvo paaukota, kiek šeimų drauge stovykloje praleido savo poilsio dienas, dirbant su jaunimu?

Lietuvių Skautų dvasioje išaugo kelios kartos lietuvių mergaičių ir berniukų svetimuose kraštuose ir tapo garbingi Lietuvos sūnūs ir dukros.

Ir šiandien, kai yra rengiami didieji mokslo siumpoziumai, LB. veikla, Jaunimo kongresai, kova už Lietuvos laisvę, dainų ir tautinių šokių šventės — visur matome mielus, pažįstamus skautų veidus, kurie savo talentais ir sugebėjimais dalyvauja mūsų tautinės kultūros veikloje.

Šis vadovių ir vadovų darbas ir pasišventimas įteisino LSS lietuvių išeivijos gyvenime.

Padėka mūsų tėveliams ir lietuvių išeivijos visuomenei, kuri rėmė ir remia Lietuvių Skautų darbus ir veiklą.

Prisimename vadoves ir vadovus, kurie jau išėjo namo...

Prisimename ir tuos, kurių vardai nepateko į šios knygos lapus, bet jų darbas liko amžinai jaunų sesių ir brolių širdyse.

Sveikinu „Lietuviškoji Skautija 1945-1985 m." knygą! Džiugu, kad mums mieli veidai, vardai, vietovės ir linksmos skautiškos akimirkos lieka istorijos lapuose ateities kartoms pavartyti, pamatyti ir prisiminti.

'Lietuviška prigimtis atidaro pasaulio duris.'

Štai yra IX Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongreso šūkis. Ruošos Komitetas vėl susirinko diskutuoti organizacinius reikalus. Komitetas nustatė kongreso mokestį dalyviams ir atstovams. Kongresas, kuris vyks 1997 m. vasarą, nuo liepos 17 d. iki liepos 27 d. ir vyks Vašingtone, Niujorke ir Bostone kainuos $1050 atstovams ir $1300 dalyviams. Jei užsiregistruoja prieš vasario 16 d. papigintos kainos bus 850 atstovams ir $1100 dalyviams. Registracijos mokestis bus $200 ir garantuoja vietą dalyvauti visuose kongreso įvykiuose. Komitetas taip pat diskutavo smulkesnes programos detales. Vašingtone bus atidarymo balius, organizacijų mugė, tūras per muziejus ir JAV valdžios pastatus, įskaitant Lietuvos ambasadą. Niujorke bus laivu ekskursija aplink Manhattan, teatro vakaras, ir ekskursijos per įdomesnes vietas mieste. Stovykla vyks Cape Code, kur kongresiečiai galės atsikvėpti Atlanto pajūry. Bostone įvyks uždarymo balius ir ekskursija per istorinį miestą. Studijų dienos įvyks po vieną dieną Vašingtone, Niujorke ir Cape Code. Per studijų dienas bus diskutuojami jaunimo reikalai, veikla ir rūpesčiai. Į Kongreso kainą įskaitoma nakvynė, maistas, banketai ir visos ekskursijos.

Jeigu norite daugiau informacijos prašau kreipkitės į PLJK, P.O. Box 283, Manhasset, 11030, (516) 358 6103, arba elektroniniu paštu, jankauskas@aol.com.

Skautė — 1990 m. *A. Sutkuvienės pieš.*

MOČIUTĖS VAIŠĖS

Sausainiai "Kankorėžiai"

1 pakelis varškės, 0,5 pakelio margarino, 2 tryniai, 4 šaukštai cukraus, 250 g miltų, sauja razinų, truputis vanilinio cukraus, lazdyno riešutų.

Pašildykite margariną ir visus produktus gerai išmaišykite, padarykite tešlą. O tada tešlos gabaliuką braukite per tarkos antrąją pusę, į tų "kankorėžių' vidų įdėkite po pusę riešuto. Kepama vidutinio karštumo orkaitėje .

Atsiuntė VI klasės mokinė Jovita KRUOPYTĖ iš Papyvesio kaimo, Pasvalio rajono.

sausainėliai

0,5 kg miltų, 200 g sviesto, 3 kiaušinių tryniai, 200 g cukraus, 1 pakelis kėlimo miltelių, 1 pakelis vanilinio cukraus.

Sviestą ištrinkite iki purumo, paskui dėkite po trynį ir po 1 šaukštą cukraus ir sukite, kol sudėsite visus trynius ir visą cukrų. Tada suberkite miltus, pridėkite kėlimo miltelių ir vanilinio cukraus. Išminkytą tešlą iškočiokite, padarykite maždaug 3 mm storio lakštą. Tada aptepkite kiaušiniu ir išspauskite formelėmis įvairių formų sausainėlius. Kepkite kol pagels.

Atsiuntė VII klasės mokinė Agnė GRABLIAUSKAITĖ iš Kulvos kaimo, Jonavos rajono

obuolių pyragas

0,5 kg obuolių, 3 kiaušiniai, stiklinė cukraus, stiklinė miltų. Trynius ištrinkite su cukrumi, pilkite miltus, išmaišykite, tada sudėkite išplaktus baltymus. Paskui į paruoštą tešlą sumeskite skiltelėmis supjaustytus obuolius ir ... kepkite. Skanaus!

Atsiuntė VI klasės mokinė Dangolė KEZYTĖ iš Elektrėnų "Kregždutė", Lietuva

Dainelė ir žaidimas „Pučia vėjas" tinka visoms sesėms ir broliams, gyvenantiems išeivijoje. Šis žaidimas yra labai labai senas. Jį žaidė mūsų broliai ir sesės lietuviai dar prieš Nepriklausomybės laikus. Rusams uždraudus, Lietuvoje lietuvišką spaudą (1864-1904), daug lietuvių moksleivių mokėsi užsienyje. Užsienis jiems buvo svetimas, visi ilgėjosi Lietuvos. Ir ši dainelė kilo iš didelės Tėvynės meilės ir troškimo į ją sugrįžti.

PUČIA VĖJAS

1 Pučia vėjas, neša laivą
Nuneš mane į Lietuvą 2 k.
Tai bus linksma, tai bus linksma
Tai bus linksma Lietuvoj 2k.

2 Ojūs bangos, bangužėlės
Neškit mane į Lietuvą 2 k.
Tai bus linksma, tai bus linksma
Tai bus linksma Lietuvoj 2 k.

PAAIŠKINIMAS:

1 Poromis ratu sustoję, rankomis susiėmę eina ratu į dešinę. Sustabinę parankėmis, sukasi aplinkui. Pakeičia rankų susikabinimą ir vėl sukasi į kitą pusę.

2 Sustoja vėl ratu ir iš naujo pradeda.

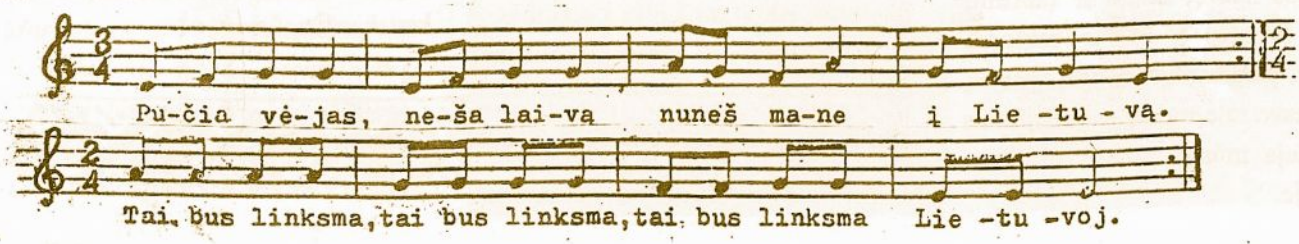

Skauto uniforma 1980-1990 m
Antano Bulotos pieš.

JONYTIS MOKOSI RAŠYTI

JONYTIS MOKOSI RAŠYTI

Sraunusis Irusėlis

Mažas, bet uolus Jonytis
nutarė rašyt mokytis.
Rado rašalą sesutės,
gražų sąsvinį Aldutės.

Suskambėjo telefonas —
A — alio! — atsakė Jonas
Nėr mamos, nėra tėvelio,
tad ir man daug yr' darbelio.

Kai mama namo parėjo,
nepažino to piešėjo...
Šaukė ji Aldoną, tėtį
šitą murzių pažiūrėti.

Kada išprausė mažutį,
davė jam skaityt ,,Eglutę''.
Ir daugiau nuo šios dienos
rašalu nesiterlios.

Povilo Osmolskio piešiniai

LIETUVIŠKOS PAVARDĖS

Lietuvių vardai žinomi nuo XIII amžiaus. Iš pradžių, aišku, nebuvo visai pavardžių. Pavardė reiškia „po vardo“. Kai Lietuvoje žmonės tapo krikščionimis, lietuviški vardai tapo pavardėmis XIV-XVI a., o krikščioniškas (šventojo) vardas — asmens vardu. Kai kurių lietuviškų vardų reikšmę šiandien sunku ištirti.

Pavardės iš veiksmažodžių:

-gail-	gailėti	-min-	minti
-gėl-	gelti	-nor-	norėti
-gil-	gilti	-ram-	
-ged-	gedėti	-rim-	rimti
-geid-	geisti	-taut-	tauta
-gin-	ginti	-vaiš-	vaišės
-gird-	girdėti	-vil-	viltis
-kant-	kentėti	-vyd-	išvysti
-man-			

(pvz. Gedvilas, Tautginas, Mantvydas, Vaišnoras, Visgirda)

Pavardės pagal tėvų vardą:

priesaga: -aitis, -onis, ūnas (Vaičaitis, Šimonis, Vaičiūnas)
slaviškos galūnės: -avičius, -evičius

Pavardės, kilusios iš krikščioniškų vardų:

Jurgis: Jurgaitis, Jurgionis, Jurgėnas, Juršaitis, Jurčiūnas...
Petras: Petraitis, Petrikonis...
Antanas: Antanaitis, Antanėlis...

Pavardės pagal:

gyvenamą vietą: Kalnius, Pakalnis, Pagirys, Užubalys, Simniškis, Lietuvnykas
amatą: Dailidė, Kalvis, Kurpius, Račius...
pravardes: Didžiulis, Ilgūnas, Kuprys, Mažys, Platabarzdis, Rudys, Sauskojis, Žilius, Storpirštis, Burba, Peštukas, Greičius, Bekojis, Keturnagis, Kiaulažentis, Ubagėlis, Vėtrys...
gyvius: Briedis, Kiaunė, Lapė, Šernas, Vilkas, Vėžys, Gaidys, Kurapka...
augalus: Burokas, Liepa, Ąžuolas, Aviža, Rugys, Dobilas, Smilga, Grybas...
daiktus: Dorelis, Kuolas, Pavasaris, Šepetys, Sidabras, Skilandis, Vamzdelis...

Kitų tautų kilmės pavardės:

Černius, Žukas, Bielskus, Ivanauskas, Vilčinskas, Keleris. Mileris...

(Žr. Lietuvių enciklopedija, XV tomas, „Asmenvardžiai“, 555-571 psl.

MANO PAVARDĖ:

KITOS PAVARDĖS:

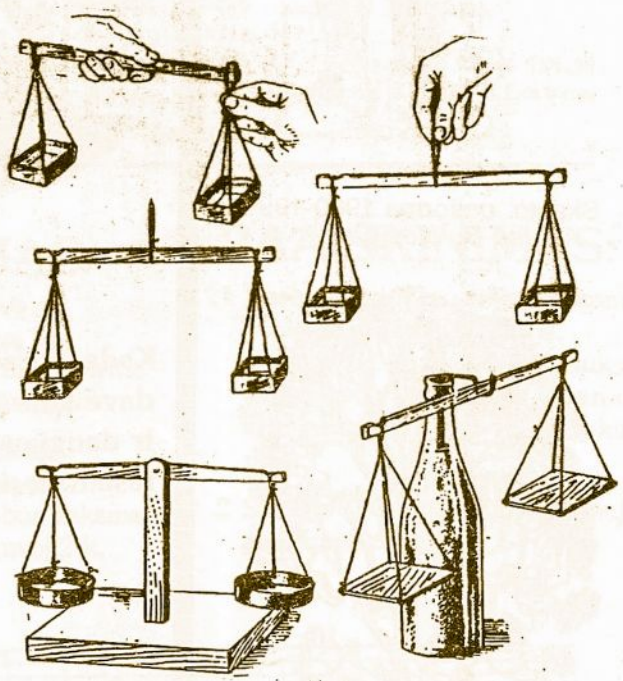

Tokias svarstykles galite patys padaryti

MŪSŲ DIDŽIOJI ŠEIMA

CHICAGO

ČIKAGOS SKAUTŲ RUDENINĖ VEIKLA

Šiluvos atlaiduose

Sekmadienį, rugsėjo 15 dieną, po pietų į Marijos gimnazijos automobilių aikštę suvažiavo Čikagos „Perkūno" draugovės skautai, „Gražinos" draugovės prityrusios skautės, „Mirgos" draugovės skautės ir Žolpienės būrelio vyr. skautės kandidatės su savo vadovais dalyvauti Šiluvos atlaidų eisenoje ir pamaldose. Tvarkingai uniformuoti skautai išsirikiavo eisenoje paskui nešamą LSS vėliavą. Čikagos skautams tai yra tradicinė įžanga į naujų skautavimo metų veiklą. Tai yra viena iš nedaugelio progų ne tik susipažinti su lietuviškomis religinėmis tradicijomis, bet ir jose gyvai dalyvauti. Kviečiame kitus vienetus ir vadovus ateinančiais metais prisidėti.

„Skautorama"

Praslinkus dvejoms savaitėms, visi Čikagos ir apylinkių skautai ir skautės sekmadienį, rugsėjo 29 d., susirinko Lietuvių centre, Lemonte, šv. Mišiose Pal. J. Matulaičio misijoje padėkoti Dievui už Jo nuolatinę meilę. Po Mišių PLC aikštėje vyko iš stovyklos sugrįžimo sueiga ir skautorama.

Sueigos šūkiams nuaidėjus, prasidėjo visų skautų laukiama skautorama. Jos tikslas buvo sudaryti sąlygas skautams ir skautėms praktiškai patirti bendradarbiavimo poreikius.

Žolpienės būrelio vyr. skaučių kandidačių užduotis buvo pravesti vieną pamokomąją bendradarbiavimo stotį. Šioje stotyje reikėjo su pateiktais reikmenimis pastatyti medinį tiltą tarp dviejų krantų, visiems pereiti tiltą ir tada jį išardyti. Vadovės turėjo kiekvienai skilčiai aiškiai pristatyti uždavinio tikslą ir prižiūrėti, kad uždavinys būtų saugiai atliktas. Likusį laiką pravedė žaidimus, ugdančius bendradarbiavimą.

Sesėms, sustačius ir išbandžius uždavinį, prasidėjo skautorama. Skiltys išsisklaidė po įvairias stotis, kuriose per 25 minutes reikėjo atlikti įvairius uždavinius. Stočių pravedėjai skatino kiekvieną skilties narį neprarasti viltį ir bendromis jėgomis nugalėti visas kliūtis bei sunkumus. Skiltyse išsivystė bendradarbiavimo dvasia.

Alpinizmo iškyla

Pirmadienį, spalio 14 dieną, dauguma jaunimo atostogavo švęsdami Kolumbo dieną. Čikagos skautai ir skautės tą popietę praleido įsigydami naują alpinisto specialybę. Nors Čikagos gamta nedėkinga alpinistams,

Čikagos skaučių ir skautų skautoramoje vaizduojama bendradarbiavimo stoka. Skautoramą š. rugsėjo 29 d. vyko PLC, Lemonte.

tačiau yra sukurtos ypatingos uolų laipiojimo sporto salės. Išsinuomavę tokią salę Naperville miestelyje, susirinko dvidešimt skautų ir skaučių, pasiryžę išbandyti savas jėgas ir įsigyti naujų žinių.

Susirinkusiems buvo išdalinti šiam sportui pritaikyti batai ir nurodyta kaip užsidėti apsaugos raiščius. Susiporavus, treneriai apibūdino saugumo taisykles, jų naudojimo pasekmes ir teisingą uolų lipimo būdą. Nors salė neatrodė didelė, visoms poroms užteko ne tik vietos, bet ir įvairių lipimo sąlygų. Uolinės sienos turėjo įvairiai išdėstytas rankenas bei kliūtis. Jaunimas su didele energija ir ryžtu kopė į uolas savo poros ir trenerių priežiūroje. Netrukus pasireiškė skautiška patirtis; prieš lipant reikia pagalvoti, apžiūrėti uolą ir nuspręsti geriausią lipimo eigą! Nejučimis prabėgo dvi valandos. Visiems (be išimties) ant pirštų iškilo pūslės ir daug kur nejučiomis įgytos mėlynės. Tai pastangų žymės, apdovanojimai! Vieni pareiškė norą įsigyti daugiau patirties šioje specialybėje, kiti prisipažino, kad įkopę į uolą pajuto didelį pavojų; bet visi skirstėsi į namus su nauja patirtim, įdomiais prisiminimais ir didele pagarba alpinistams.

Sesė alpinistė

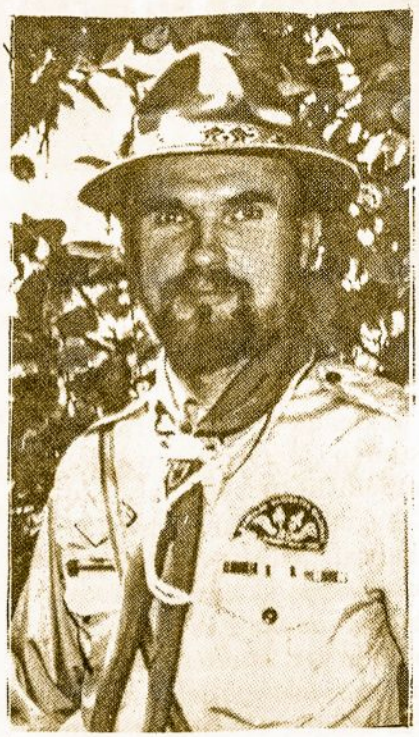

LOS ANGELES

NEPAILSTANTIS SKAUTŲ VADOVAS

Los Angeles lietuvių skautų Brolija gyvuoja turėdama ištikimą skautybei ir pareigingą brolį s. fil. Vytenį Vilką, kuris, vykdydamas „Kalniškių" tuntą tuntininko pareigas, kantriai ir pareigingai veda jaunuolius per skautiškas žaidynes į visuomeninės tarnybos sritį.

Brolis Vytenis skautauti pradėjo 7 metų amžiaus „Lituanicos" tunte Čikagoje. Su tėvais atsikėlęs į Los Angeles 1968 metais, kaip skautas kandidatas įsijungė į „Kalniškių" tuntą, Dariaus ir Girėno skautų draugovę. Skautaudama vykdė skiltininko, vėliau draugininko pareigas. Dabar tuntininkas nuo 1991 metų. Už pareigingumą ir darbštumą 1979 m. buvo pakeltas į paskautininko laipsnį, o į skautininko — 1993 metais. Apdovanotas Pažangumo, Vėliavos ir Tėvynės Sūnaus žymenimis. Priklauso Romo Kalantos vardo skautų vyčių būreliui ir Los Angeles Korp! Vytis, kur kelis metus vykdė pirmininko pareigas.

Būdamas drausmingas ir turėdamas polinkį vadovauti, brolis Vytenis lankė draugininkų kursus Beaumont, Ohio, Jubiliejinėje stovykloje 1973 m. ir „Ąžuolo" vadovų mokyklą Cape Cod, Mass, 1975 m. Prityręs stovyklautojas ir užimtas įvairiausiais pionierijos darbais, visada dar buvo skiriamas stovyklose skiltininko, adjutanto ar pastovyklių viršininko pareigoms. Paskutiniųjų penkerių iš eilės metų brolių pastovyklėje, Rambyne, visada buvo priprasta matyti brolį Vytenį viršininko pareigose, skautiškai rimtą ir gerai nusiteikusį.

Brolis Vytenis baigė Los Angeles Šv. Kazimiero parapijos lituanistinę mokyklą, priklausė „Spindulio" šokėjų grupei, su ja gastroliavo Europoje, dalyvavo šešiose šokių šventėse, o šių metų šventėje su žmona šoko veteranų grupėje ir sūneliu — vaikų grupėje. Nesvetima jam buvo ir scena — dalyvavo „Viva Europa" spektaklyje. Mėgo sportą, priklausė „Bangos" sporto klubui, 1978 m. dalyvavo Pasaulio lietuvių žaidynėse, Toronte, lengvojoj atletikoj, ir 1983 m. Čikagoje su tinklinio komanda.

Brolis Vytenis baigė California State University, Northridge Business Administration-Accounting. Yra CPA ir dabar dirba TRW Manager of Internal Audit pareigose. Iždininku buvo Los Angeles skyriaus, o paskui Pasaulio lietuvių jaunimo s-gos valdybose. Keletą metų iždą tvarkė ir Los Angeles, CA, Lietuvių Bendruomenėje.

Brolis Vytenis su žmona Vita ir dviem sūneliais — Aleksu 8 m. ir Marium 4 m. gyvena kalnuotoje Santa Clarita, Saugus vietovėje.

V.Z.

CLEVELAND

v.s. V. Bacevičiaus pagerbimas

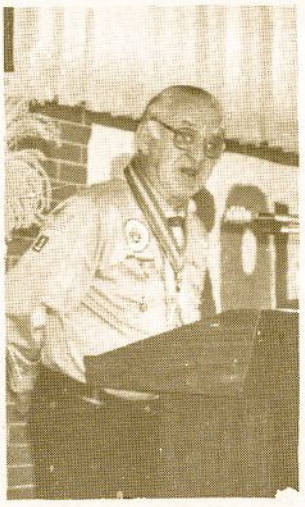

Sveikintojai: s. A. Miškinienė, v.s. N. Kersnauskaitė, v.s. R. Belzinskas, v.s. S. Ilgūnas

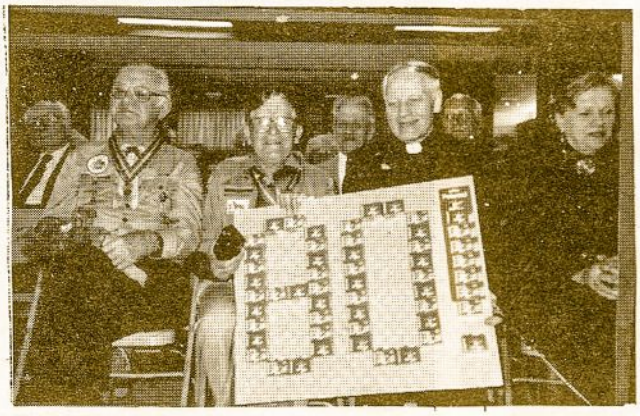

Pilėnų tunto sveikinimas

Sveikina jaunimas

Su draugais.
v.s. S. Ilgūnas,
ps. M. Puškorienė,
s. A. Miškinienš,
j.v.s. V. Petukauskas,
v.s. I. Jonaitienė,
s. A. Balašaitienė

CLEVELAND

Spalio 14 d. Aidai Nerijai Bublytei, Neringos tunto skautės ir skaitininkių dr-vė surengė Aidai mergvakarį su lietuviškomis tradicijomis. Programą vedė p.s. Vilija Nasvytytė-Klimienė. Buvo daug dainų, juoko ir daug dovanų.

V. Bac.

Nuotr. V. Bacevičiaus

KULTŪRINĖ POPIETĖ, SKIRTA RAŠYTOJAI A.M.BALAŠAITIENEI PAGERBTI

Kultūrinę popietę surengė Clevelando Skautininkių Draugovė. Tai sena tos draugovės tradicija, skautininkei Aurelijai suruošiant net ketvirtą kultūrinę popietę – trijų knygų sutikimą ir jos kūrybos literatūrinį vakarą.

Dievo Motinos parapijos svetainė buvo neatpažįstamai pertvarkyta ir išpuošta. Svečių laukė turtingas vaišių stalas. Susirinkusius pasveikino ilgametė draugovės pirmininkė skautininkė Amanda Muliolienė, trumpai nušviesdama popietės tikslą ir pristatydama paskaitininkę – Akrono universiteto profesorę dr. Jolitą Kavaliūnaitę.

Po paskaitos Amanda Muliolienė perskaitė JAV LB Švietimo Tarybos pirmininkės Reginos Kučienės sveikinimą Aurelijai ir ją pakvietė tarti žodį. Aurelija padėkojo susirinkusiems, sesėms skautininkėms už iniciatyvą, klebonui Gediminui Kijauskui – už leidimą veltui pasinaudoti parapijos svetainės patalpomis, Aldonai Miškinienei už straipsnį "Dirvoje". Rašytoja ypatingai gėrėjosi įspūdžiu, kurį joje sukėlė dr. Kavaliūnaitės atlikta romanų "Žarijos ir pelenai" bei "Praradimų ženkle", neseniai išleistų Lietuvoje, analize.

Po to visi svečiai buvo apdalinti kun. Kijausko dovanoto "Angėlų" vyno taurėmis ir Aurelijos garbei buvo sugiedota "Ilgiausių, laimingų ir darbingų metų".

v.s. Aurelija Balašaitienė Cleveland skautininkių tarpe

Nuotr. V. Bacevičiaus

STOVYKLOS PRISIMINIMAI

CLEVELAND

Šilti saulės spinduliai visus vilioja į gamtą, Taip ir jūros skautai liepos 31- rugp. 4 d. patraukė prie Pymatuning ežero. Palapines sustatė netoli vandens, visiems buvo gražus vaizdas.O ras pasitaikė labai malonus.

Stovyklai vadovavo K. Petraitis ir E. Kižys, šeimininkė J. Petraitienė skanai maitino. Jai padėjo S. Kižiens. Kartu stovyklavo ir šeimos.

Jūros skautai nusivežė savo 16-os pėdų būrinį laivą, taip pat 20-ties pėdų "Highlander", dovanotą dr. Juozo Skrinskos.

Paskutiniam laužui susirinko daug svečių, buvo ir būrelis "Neringos" tunto skaučių. Jas atlydėjo sesės Vilija ir Livija. Laužus kasdien pravedė ps. Vilija Klimienė. Laužą uždegti pakvietė iš Floridos atvykusį J.S.P Petraitį.

Sėkmingai įsiliepsnojus laužui buvo sesių ir brolių pasirodymai. Neatsiliko ir tėveliai.

Svečias iš Lietuvos K. Labanauskas pastebėjo: " gražu. kai atsiranda norinčių tęsti lietuviškas tradicijas"

Sesė Mirga

CHICAGO

VILKIUKŲ IŠKYLA

Nuotr. A. Belzinsko

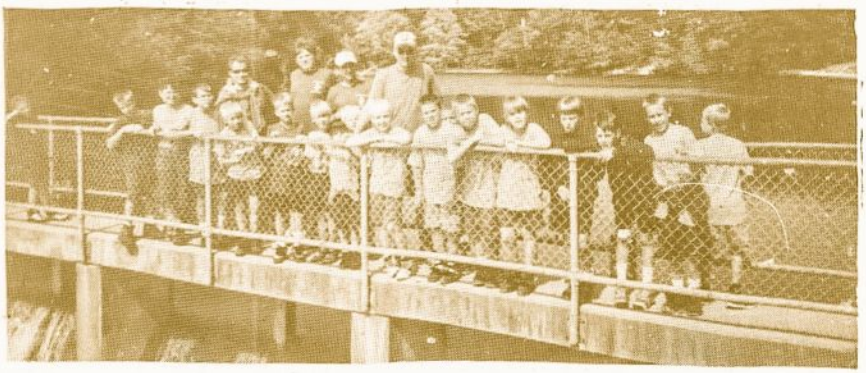

HL
ALp(LK)3083
1997, Nr.1

Postmaster send address changes to
SKAUTU AIDAS
4613 W. 106 Pl
Oak Lawn, IL 60453-5246

Ras
66th
, IL 60

MARGARINO TERMOMETRAS

Šiandien bus šalta

Šiandien bus karšta

Sūnau, tavo rankos labai nešvarios!
- Et! Tu dar nematei mano kojų!

☺☺☺

- Ar darželyje buvai geras?
- Žinoma, kai auklėtoja liepė stovėti kampe, tai aš ir stovėjau.

☺☺☺

- Matai sraigtaspamį?
- Taip. Jis jau gal dešimt minučių kabo vienoje vietoje.
- Jis negali nutūpti, nes benzinas baigėsi.

☺☺☺

- Kiek bus septyni ir keturi?
- Nežinau, iki vienuolikos dar nemokau skaičiuoti.

☺☺☺

Du broliai prausiasi.
- Tu purvinesnis už mane, - sako jaunesnysis.
- Žinoma, aš juk vyresnis.

Atsiuntė V klasės mokinė
Giedrė GUDĖNAITĖ iš
Kauno

Senelis prašo anūko:
- Vaikeli, pažiūrėk, ar laikrodis eina.
Anūkėlis grįžta pažiūrėjęs ir sako:
- Laikrodis stovi kur stovėjęs, tik vizginą uodega.

☺☺☺

Tomukas klausia senelio:
- Ar tavo dantys geri?
- Aš jų visai neturiu, anūkėli.
- Tai gerai, tada pasaugok mano šokoladą.

Atsiuntė VI klasės mokinės
Justina ir Kristina
ZABIELAITĖS iš Rokiškio

Mūsų Mikas užsibrėžė
Ežere sugauti vėžį.
Samtį rankoje jis turi,
Kur vėžys ropoja žiūri.

Kur jis slepias, kur jis guli?
Štai sugavo jau didžiulį
Puikų vėžį. Žnyplės baisios.
- Aš tavęs jau nepaleisiu!

Mikas vėžiui pagrasino,
Tuoj tinklelin įlandino.
Skuba į namus Mikutis
Rodyt sesei ir močiutei.

O vėžys su žnyplėm savo
Iš peties pasidarbavo.
Čekšt - pnkirpo maišą Miko
Ir... jau nebėra laimikio.

Piešė Robertas Breskus, eiliavo Petras Kalvelis